

Suvestinė redakcija nuo 2021-08-31 iki 2022-01-21

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-04-01, i. k. 2015-04911

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKININKŲ IR KITŲ ASMENŲ, UŽSIIMANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLA,
KONSULTAVIMO IŠLAIDŲ FINANSAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2015 m. balandžio 1 d. Nr. 3D-243
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.54 papunkčiu,

t v i r t i n u Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministrė
Baltraitienė

Virginija

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2015-03-16 raštu Nr. (2.30-35) 6V-604

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. 3D-243
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. gegužės 29 d. įsakymo Nr. 3D-405
redakcija)

ŪKININKŲ IR KITŲ ASMENŲ, UŽSIIMANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLA, KONSULTAVIMO IŠLAIDŲ FINANSAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato valstybės pagalbos ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidoms kompensuoti (toliau – pagalba) teikimo iš valstybės biudžeto lėšų tvarką.

2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis 2014 m. birželio 25 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 702/2014, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 702/2014), ir Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiomis administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės).

3. Pagalba siekiama padėti ūkininkams ir kitiems asmenims, užsiimantiems žemės ūkio veikla (toliau – pagalbos gavėjai), pasinaudoti konsultavimo paslaugomis gerinant savo valdos ekonominę ir aplinkosaugos veiklą, visuose regionuose didinant žemės ūkio veiklos gyvybingumą ir konkurencingumą, įgyvendinti priemones, susijusias su klimato kaita ir ES Žaliojo kursu, ir prisidedama prie 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų Europos Sąjungos kaimo plėtros politikos prioritetų įgyvendinimo.

II SKYRIUS SĄVOKOS

4. Pagrindinės taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. Konsultacijų rūšys:

4.1.1. **Grupinė konsultacija** – informacijos ir patarimų teikimas asmenų grupei jai aktualių klausimų.

4.1.2. **Individuali konsultacija** – individualios informacijos ir patarimų teikimas.

4.1.3. **Konsultacinis renginys:**

4.1.3.1. **Diskusijų grupės susitikimas** – renginys, kuriame pagalbos gavėjas konsultuoja savo sudarytą ūkininkavimo veikla užsiimančių asmenų grupę, kuri dalijasi veiklos patirtimi ir diskutuoja iš anksto pateiktais klausimais, siekdama rasti ir pasiūlyti geriausius veiklos sprendimus, pateikti pavyzdžių, kitaip ugdyti praktinius savo gebėjimus;

4.1.3.2. **Lauko diena** – mokymo forma, kai ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miško ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje įmonėje perteikiamos žinios, laukuose demonstruojamos naujosios technologijos, vertinama reali situacija, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai.

4.1.3.3. **Seminaras** – mokymo forma, kai pritaikytose patalpose (auditorijose, klasėse, kitose privačiose erdvėse) teikiamos žinios apie žemės ūkio ir kaimo plėtros naujoves, reikalavimus, technologijas, dalijamasi patirtimi, aptariamos problemos ir jų sprendimo būdai. Seminarai gali būti vedami internetu, per vaizdo konferencijų programas.

4.2. **Informacinė sistema** – konsultavimo įstaigos turima sistema, apimanti kompiuterinę sistemą, ja tvarkomus duomenis ir informaciją, ryšio priemones, procedūras ir personalą.

4.3. **Skaitmeninis žemės ūkis** – visuma priemonių, kuriomis užtikrinama žemės ūkio skaitmenizacija: skaitmeninių technologijų naudojimo kompetencijos, žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos, skaitmeninių duomenų šaltiniai, šių duomenų kaupimo, apdorojimo, analizės sistemos (programos).

4.4. **Žemės ūkio inovacija** (toliau – inovacija) – nauja technologija, idėja, metodas naujiems žemės ūkio procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

4.5. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Bendrosiose administravimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

III SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

5. Pagalba skiriama šių sričių konsultacijoms, ypatingą dėmesį teikiant inovacijų ir skaitmeninio žemės ūkio temoms, teikti:

5.1. gaminamos augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos konkurencingumo didinimo;

5.2. kooperacijos žemės ūkyje plėtros;

5.3. žemės ūkio technikos priežiūros, pastatų statybos vykdymo ir saugaus žemės ūkio produkcijos gamyboje vykdomų darbų organizavimo bei įgyvendinimo;

5.4. žemės ūkio verslo planavimo ir veiklos teisinių klausimų;

5.5. Europos Sąjungos Žaliojo kurso ¹įgyvendinimo, Gerosios žemės ūkio praktikos kodekso, ekologinio ūkininkavimo ir klimato kaitos klausimų.

5.6. Laukinių paukščių apsaugos stiprinimas už „Natura 2000“ teritorijos ribų.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

5.7. Trumpųjų maisto tiekimo grandinių įdiegimas ūkiuose. Ūkininkų, savivaldybių kooperacija, organizuojant / įgyvendinant trumpųjų grandinių koncepciją, sudarant sąlygas ūkininkams dalyvauti savivaldybių, valstybės valdomų įmonių viešuosiuose pirkimuose.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

IV SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

6. Galimi pareiškėjai:

6.1. Galimi pareiškėjai – mokslo ir mokymo įstaigos, ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo veikla užsiimančios ūkio subjektai arba jų grupės, veikiančios jungtinės veiklos sutarties pagrindais bei asociacijos, kurių nariai ne mažiau kaip 90 proc. yra ūkininko valdas registravę asmenys.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

6.2. pagal 5.1, 5.2 ir 5.4 papunkčiuose nurodytas konsultavimo sritis — Lietuvos Respublikoje registruotos asociacijos, vienijančios fizinius ir (ar) juridinius asmenis, užsiimančius žemės ūkio veikla, taip pat pripažinti žemės ūkio kooperatyvai ir žemės ūkio kooperatyvų asociacijos.

V SKYRIUS KONSULTAVIMO BŪDAI IR ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

¹ COM(2019)640, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf

7. Pagalbos gavėjas pagal šias taisykles konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu turi teisę pasinaudoti konsultavimo paslaugomis taip:

7.1. individualiomis ir grupinėmis konsultacijomis pagal 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.7 papunkčiuose nurodytas konsultavimo sritis, kurių didžiausias leidžiamas skaičius – 3 vnt.,. Vienos konsultacijos trukmė – 1 val., individualią ir grupinę konsultaciją gali teikti vienas konsultantas ar konsultanto suburta konsultantų / ekspertų grupė. Pagal 5.6 papunktyje nurodytą konsultavimo sritį, leidžiamos tik individualios konsultacijos.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

7.2. seminarais ir lauko dienomis, kurių vieno trukmė ne trumpesnė kaip 4 valandos ir dalyvauja ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 15 pagalbos gavėjų pagal 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.7 papunkčiuose nurodytas konsultavimo sritis. Dalyvauti galima daugiausia dviejuose konsultaciniuose renginiuose;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

7.3. dalyvavimu diskusijų grupės veikloje, kurią sudaro 3 susitikimai ne mažiau kaip 6 ir ne daugiau nei 8 nuolatiniais dalyviams (susitikimas trunka ne mažiau nei 2 val.) diskusijoms pagal vieną iš 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.7 papunkčiuose nurodytų konsultavimo sričių. Visus diskusijų grupės susitikimus veda konsultantas pagal pagalbos gavėjų poreikį galintis pritraukti kitus konsultantus / ekspertus. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu su grupe dirba tas pats konsultantas, išimtiniais atvejais (išėjimo iš darbo, ligos ar kt.) jis gali būti keičiamas kitu konsultantu, informavus patikrą vykdančią instituciją nustatyta tvarka. Pagalbos gavėjai, pasirinkę dalyvavimą diskusijų grupės veikloje, negali pasinaudoti 7.1 ir 7.2 papunkčiuose nurodytomis konsultavimo paslaugomis.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

8. Konsultacijų ir konsultacinių renginių parengiamieji darbai (informacijos sisteminimas, organizaciniai darbai ir pan.) negali būti įtraukiami į jų vykdymo trukmę.

9. Individualioje ir grupinėje konsultacijoje reikalingą praktinio pobūdžio informaciją ir individualius patarimus pagalbos gavėjui (-ams) patogioje vietoje, patogiu laiku ir būdu (tiesioginio kontakto, interneto telefonijos tinklo ir per kompiuterines programas „Skype“, „Viber“ ir kt. programas) žodžiu ir (arba) elektroniniu paštu teikia konsultantas, naudodamas gerąją praktiką, išsiaiškinęs pagalbos gavėjo (-ų) poreikius ir lūkesčius bei prie jų prisitaikęs. Individualios ir grupinės konsultacijos teikiamos konsultavimo paslaugų teikimo biure, ūkyje arba nuotoliniu būdu.

9¹ . Individualios konsultacijos pagal 5.6 papunktį teikiamos tik ūkyje.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

10. Konsultaciniai renginiai, taip pat ir diskusijų grupės veikla, gali būti organizuota tiesioginio kontakto su pagalbos gavėjais būdu mokymo klasėse, auditorijose, ūkiuose, laukuose ar kitose pagalbos gavėjui priimtinosiose vietose bei įvairiais (interneto telefonijos tinklo ir per kompiuterines programas „Skype“, „Viber“ ir kt. programas) nuotoliniais būdais Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto karantino ar nugalimos jėgos (*force majeure*) atvejais, užtikrinant stebėsenos galimybę atsakingoms institucijoms.

VI SKYRIUS

TINKAMUMO SĄLYGOS PAREIŠKĖJAMS, JŲ PARTNERIAMS, VEIKANTIEMS JUNGTINĖS VEIKLOS SUTARTIES PAGRINDU, IR KONSULTAVIMO PROJEKTAMS

11. Tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir (ar) jo partneriui (visas tinkamumo sąlygas turi atitikti bent vienas iš jų):

11.1. Paraišką teikti konsultacijas ūkininkams ir kitiems asmenims, užsiimantiems žemės ūkio veikla (toliau – paraiška) (taisyklių 1 priedas), teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių taisyklių IV skyriuje;

11.2. nėra bankrutuojantis arba likviduojamas;

11.3. konsultantai arba teikiantys paslaugą pagal 5.2 konsultavimo sritį konsultantai turi turėti patirties įgyvendinant panašius projektus, susijusius su ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimu mentorystės būdu. Reikalavimas netaikomas pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams;

11.4. turi turėti konsultavimo paslaugų teikimo biurą / biurus, kurie priklauso jam nuosavybės teise arba yra nuomojami (pateikiama preliminarinė nuomos sutartis), ar gauti pagal panaudą ne trumpesniam kaip konsultavimo projekto įgyvendinimo terminui. Šis reikalavimas netaikomas subjektams, teikiantiems konsultavimo paslaugas tik pagal 5.6 papunktyje nurodytą konsultavimo sritį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

11.5. savo veikloje turi ir (arba) naudoja informacines sistemas, duomenų bases, skaitmeninius įrankius, sprendimų priėmimo sistemas, nuotolinio mokymo klases, taiko nuotolinio mokymo ir konsultavimo formas;

11.6. Neteko galios nuo 2021-08-31

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

12. Pareiškėjas ir konsultantai arba teikiantys paslaugą konsultantai turi turėti akreditaciją pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 18 d. įsakyme Nr. 3D-242 „Dėl Konsultavimo įstaigų ir konsultantų akreditavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Akreditavimo taisyklės) nurodytas konsultavimo sritis:

12.1. konsultavimui gaminamos augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos konkurencingumo didinimo klausimais privaloma turėti akreditaciją pagal Akreditavimo taisyklių 5.1 papunktyje nurodytą konsultavimo sritį;

12.2. konsultavimui kooperacijos žemės ūkyje plėtros klausimais privaloma turėti akreditaciją pagal Akreditavimo taisyklių 5.7 papunktyje nurodytą konsultavimo sritį. Šis reikalavimas netaikomas, jei konsultuoja pripažinto žemės ūkio kooperatyvo administracijos vadovas ar jo paskirtas asmuo;

TAR pastaba: Papunktis įsigalioja 2021 m. sausio 31 d.

12.3. konsultavimui žemės ūkio technikos priežiūros, pastatų statybos vykdymo ir saugaus žemės ūkio produkcijos gamyboje vykdomų darbų organizavimo bei įgyvendinimo klausimais privaloma turėti akreditaciją pagal Akreditavimo taisyklių 5.1 papunktyje nurodytą konsultavimo sritį;

12.4. konsultavimui žemės ūkio verslo planavimo ir veiklos teisiniais klausimais privaloma turėti akreditaciją pagal Akreditavimo taisyklių 5.3.ir (arba) 5.7 papunktyje (-čiuose) nurodytą konsultavimo sritį;

TAR pastaba: Papunktis įsigalioja 2021 m. sausio 31 d.

12.5. konsultavimui Europos Sąjungos Žaliojo kurso įgyvendinimo, Gerosios žemės ūkio praktikos kodekso, ekologinio ūkininkavimo ir klimato kaitos klausimais privaloma turėti akreditaciją pagal Akreditavimo taisyklių 5.2, 5.5 ir 5.6 papunkčiuose nurodytas konsultavimo sritis. Ekologinio ūkininkavimo klausimais konsultuojantys konsultantai turi turėti akreditaciją pagal sritis: ekologinės augalininkystės arba ekologinės gyvulininkystės.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

12.6. konsultavimui pagal 5.6 papunktyje nurodytą temą privaloma atitikti šiuos reikalavimus:

12.6.1. turėti aukštąjį gyvybės arba gamtos mokslų srities išsilavinimą;

12.6.2. turėti ne trumpesnę kaip dvejų metų patirtį, paskutinių penkerių metų laikotarpiu vertinant galimą ūkinės veiklos poveikį biologinei įvairovei ir (ar) paukščių populiacijoms;

12.6.3. penkerių metų paukščių populiacijų būklės stebėsenos arba ornitologo darbo patirtį.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

12.7. konsultavimui pagal 5.7 papunktyje nurodytą temą privaloma atitikti šiuos reikalavimus:

12.7.1. turėti aukštąjį socialinių, gamtos, žemės ūkio ar technologijų mokslų išsilavinimą;

12.7.2. turėti ne trumpesnę kaip dvejų metų patirtį įgyvendinant trumpųjų maisto tiekimo grandinių projektą (-us) arba trejų metų ūkio subjektų konsultavimo patirtį ekonominės veiklos klausimais, arba trejų metų produktų įtraukimo į rinką patirtis.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

13. Jei pareiškėjas yra ūkio subjektų grupė, jis pateikia jungtinės veiklos sutartį arba tinkamai patvirtintą jos kopiją. Jungtinės veiklos sutartyje turi būti nurodyti kiekvienos šios sutarties šalies įsipareigojimai vykdant numatomą konsultavimo veiklą ir solidarią visų šios sutarties šalių atsakomybę už prievolių nevykdymą bei numatyta, kuris asmuo atstovauja ūkio subjektų grupei.

14. Tinkamumo sąlygos konsultavimo projektui:

14.1. konsultavimo projekto veikla ir išlaidos yra būtinos ir susijusios su remiama veikla, nurodyta šių taisyklių III skyriuje;

14.2. išlaidos, kurioms finansuoti prašoma pagalbos, nebuvo ir nėra finansuojamos iš kitų nacionalinių ir ES programų.

VII SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS PAGALBOS GAVĖJAMS

15. Pagalbos gavėjas turi būti nustatyta tvarka įregistravęs žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

16. Pagalbos gavėjas patvirtina, kad:

16.1. atitinka mažoms ar vidutinėms įmonėms reglamento (ES) Nr. 702/2014 I priede nustatytus kriterijus;

16.2. nėra sunkumų patirianti įmonė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 702/2014 2 straipsnio 14 dalyje;

16.3. nėra gavęs pagalbos, kuri suteikta pagalbos teikėjo Lietuvoje ir Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta neteisėta ir

nesuderinama su vidaus rinka, arba žemės ūkio veiklos subjektas yra sugrąžinęs visą neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos sumą, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

17. Pareiškėjas po Žemės ūkio ministerijos kanclerio sprendimo dėl pagalbos skyrimo tampa konsultavimo veiklos vykdytoju ir įsipareigoja:

17.1. bendradarbiauti su konsultavimo projekto įgyvendinimą kontroliuojančiais asmenimis: laiku teikti jiems visą prašomą informaciją, susijusią su konsultavimo projekto įgyvendinimu, sudaryti sąlygas susipažinti su dokumentais, susijusiais su konsultavimo projekto įgyvendinimu, leisti asmenims, vykdančioms kontrolės ir tikrinimo funkcijas, atlikti dokumentų patikrinimus, patikras vietoje;

17.2. per reikalavime nurodytą terminą grąžinti Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) išmokėtą pagalbos lėšų avansą (jo dalį) ar pagalbos lėšas (jų dalį) ir (arba) permokėtą pagalbos lėšų avansą ar pagalbą;

17.3. ne trumpiau kaip 10 metų nuo pagalbos pagal šias taisykles suteikimo dienos saugoti visą su paraiška ir vykdomu konsultavimo projektu susijusią medžiagą ir dokumentus;

17.4. nesiekti gauti lėšų iš kitų nacionalinių ir ES programų toms pačioms išlaidoms, numatytoms paraiškoje pagal šias taisykles, finansuoti;

17.5. užtikrinti, kad pagalbos gavėjai atitiks jiems taikomus reikalavimus;

17.6. užtikrinti, kad teikdamas konsultavimo paslaugas, laikysis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, su visais pakeitimais, 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų neatskleisti informacijos;

17.7. užtikrinti, kad teikdamas konsultavimo paslaugas, laikysis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, kitų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

IX SKYRIUS PAGALBOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

18. Pagalbos dydis ir intensyvumas:

18.1. individualios konsultacijos ir grupinės konsultacijos atveju finansuojama iki 100 proc. konsultacijos įkainio, bet ne daugiau kaip 50,34 Eur už konsultacijų teikimo valandą;

18.2. dalyvavimo konsultaciniame renginyje (ne trumpesnio kaip 4 valandų) atveju finansuojama iki 100 proc. renginio organizavimo kainos. Didžiausia seminario, lauko dienos arba diskusijų grupės susitikimo organizavimo kaina – 740 Eur. Neužtikrinus minimalaus diskusijų grupės narių skaičiaus dalyvavimo visuose 3 diskusijų grupės susitikimuose, finansavimas mažinamas proporcingai – galutinį dalyvių skaičių dalijant iš minimalaus trijų susitikimų dalyvių skaičiaus, t. y. 18, dauginant iš didžiausios susitikimo organizavimo kainos, t. y. 740 Eur, ir dauginant iš 3 susitikimų.

X SKYRIUS

PARAIŠKŲ TEIKTI KONSULTACIJAS PRIĖMIMAS

19. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ministerija) ministerijos tinklalapyje paskelbia kvietimą teikti paraiškas. Kvietime teikti paraiškas pateikiama informacija, nurodyta Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio ir žuvininkystės srityse apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3D-652 „Dėl Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio ir žuvininkystės srityse aprašo patvirtinimo“.

20. Pareiškėjai, norintys teikti konsultacijas pagalbos gavėjams, per 10 darbo dienų nuo skelbimo paskelbimo dienos pateikia ministerijai šiuos dokumentus (kopijos tvirtinamos pareiškėjo parašu ar el. parašu, nurodant žymą „Kopija tikra“):

20.1. paraišką. Paraiška pateikiama spausdintine forma ir elektronine versija arba elektronine forma su el. parašu;

20.2. ūkio subjekto veiklą reglamentuojančių dokumentų (juridinio asmens registravimo pažymėjimo, veiklos nuostatų (įstatų) arba kito veiklą reglamentuojančio dokumento, fizinio asmens, kuris Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka verčiasi ūkine veikla, Verslo liudijimo ar nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymos) kopijas;

20.3. paskutinių finansinių metų,ėjusių prieš paraiškos pateikimo metus, balansą (juridiniams asmenims);

20.4. paskutinių metų ar tam tikro laikotarpio veiklos audito (jeigu buvo atliktas) išvados kopiją;

20.5. informaciją apie įstaigos ir partnerių, veikiančių jungtinės veiklos sutarties pagrindu, bei konsultantų turimą akreditaciją ir akredituotų konsultantų skaičių;

20.6. pažymą apie pareiškėjo ir partnerių, veikiančių jungtinės veiklos sutarties pagrindu, pajamas, gautas iš konsultavimo paslaugų ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, teikimo per 3 finansinius metus arba per laiką nuo įregistravimo dienos (jei pareiškėjas veikia trumpiau kaip 3 metus);

20.7. Neteko galios nuo 2021-08-31

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

20.8. Neteko galios nuo 2021-08-31

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

20.9. Neteko galios nuo 2021-08-31

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

20.10. Konsultacinių renginių programą (taisyklių 2 priedas);

20.11. jei paraišką teikia ūkio subjektų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį, 20.2, 20.3, 20.4 ir 20.5. papunkčiuose nurodytą informaciją pateikia kiekviena iš jungtinės sutarties šalių.

20.12. pareiškėjai, siekiantys teikti konsultavimo paslaugas pagal 5.6 arba 5.7 papunkčiuose nurodytas konsultavimo sritis, privalo pateikti Taisyklių 12.6 arba 12.7 papunkčiuose nurodytą kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

XI SKYRIUS PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR PAGALBOS SKYRIMO TVARKA

21. Paraiškų vertinimą sudaro dvi dalys:

21.1. paraiškų administracinės atitikties ir tinkamumo skirti pagalbą vertinimas;

21.2. konsultavimo projekto naudos ir kokybės vertinimas.

22. Užregistravus paraišką, atliekamas administracinės atitikties ir tinkamumo skirti pagalbą vertinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 15 darbo dienų.

23. Paraiškų administracinės atitikties ir tinkamumo skirti pagalbą vertinimą atlieka už ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo koordinavimą atsakingas ministerijos padalinys (toliau – sekretoriatas). Paraiškų administracinės atitikties vertinimo metu patikrinama, ar paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi paraiškoje nurodyti dokumentai.

24. Tuo atveju, jei atliekant paraiškų administracinės atitikties vertinimą yra nustatoma, kad pareiškėjas pateikė ne visus paraiškoje nurodytus dokumentus ir (arba) paraiška netinkamai užpildyta, pareiškėjo prašoma pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) patikslintus duomenis ir nustatomas ne trumpesnis kaip 5 darbo dienų terminas, per kurį pareiškėjas turi trūkstamus dokumentus ir (arba) patikslintus duomenis pateikti.

25. Per pranešime nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, paraiška atmetama.

26. Atliekant tinkamumo skirti pagalbą vertinimą, sekretoriatas turi įvertinti pareiškėjo ir konsultavimo projekto atitiktį taisyklių VI skyriuje nurodytoms tinkamumo sąlygoms ir reikalavimams pareiškėjams ir konsultavimo projektams.

26¹. Atliekant tinkamumo skirti pagalbą vertinimą, žemės ūkio ministro sudaryta darbo grupė įvertina konsultacinių renginių programų (2 priedas) tikslumą ir per 10 darbo dienų pateikia privalomo pobūdžio rekomendacijas pareiškėjui. Pareiškėjas per 5 darbo dienas nuo rekomendacijų gavimo pateikia ministerijai pakoreguotą konsultacinių renginių programą.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

27. Administracinės atitikties ir tinkamumo vertinimas atliekamas pagal Administracinės atitikties ir tinkamumo vertinimo lentelę (taisyklių 3 priedas), įrašant į ją duomenis.

28. Konsultavimo projektų naudos ir kokybės vertinimo etape konsultavimo projektai vertinami balais. Vertinimą atlieka ne mažiau kaip du sekretoriato darbuotojai.

29. Konsultavimo projektai vertinami balais pagal Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelę (taisyklių 4 priedas). Didžiausia konsultavimo projektui galima skirti balų suma – 100 balų, minimali balų suma – 50 balų.

30. Sekretoriatas, įvertinęs visas paraiškas, parengia paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir pateikia ją svarstyti Žemdirbių švietimo, konsultavimo priemonių, žemės ūkio parodų ir mokslinių tyrimų atrankos komitetui (toliau – Priemonių atrankos komitetas), kurio sudėtis tvirtinama žemės ūkio ministro įsakymu.

31. Konsultavimo veiklos vykdytojai skiriama pagalbos suma už konsultacijų teikimą neturi viršyti 18.1 ir 18.2 papunkčiuose nurodytų dydžių ir intensyvumo.

32. Tuo atveju, kai, atlikus paraiškų administracinės atitikties ir tinkamumo ir konsultavimo projektų naudos ir kokybės vertinimus, visoms paraiškomis finansuoti lėšų nepakanka pagal žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą skirti priemonei lėšų sumą, apskaičiuota pagalba kiekvienam pareiškėjui, surinkusiam 50 ir daugiau atrankos balų, mažinama proporcingai trūkstamų lėšų kiekiui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

33. Ministerijos kancleris, remdamasis Priemonių atrankos komiteto posėdžio protokolu, priima sprendimą dėl pagalbos skyrimo, jos sumažinimo ar neskyrimo išleisdamas potvarkį. Tais atvejais, kai skiriama mažesnė nei nurodyta paraiškoje prašoma pagalbos suma, pareiškėjas pateikia patikslintus duomenis apie konsultavimo projektą, konsultacijų teikimo programą ir numatomus konsultavimo projekto įgyvendinimo rodiklius. Ministerijos kancleriui priėmus sprendimą dėl pagalbos skyrimo (toliau – sprendimas dėl pagalbos skyrimo), pareiškėjas tampa konsultavimo veiklos vykdytoju. Apie priimtus neigiamus sprendimus sekretoriatas pareiškėjus informuoja raštu per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

XII SKYRIUS KONSULTACIJŲ TEIKIMO TVARKA

34. Pareiškėjas, pateikęs paraišką, ne vėliau kaip prieš 10 d. d. iki konsultacinių renginių pradžios pateikia Agentūrai el. paštu nacparama.uk.renginiai@nma.lt mėnesio Konsultacinių renginių grafiką *Excel* formatu (toliau – konsultacinių renginių grafikas) pagal taisyklį 5 priede nurodytą formą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

35. Konsultavimo veiklos vykdytojas kito mėnesio konsultacinių renginių grafiką ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. skelbia konsultavimo biuruose ir el. paštu nacparama.uk.renginiai@nma.lt pateikia Agentūrai. Konsultacinių renginių grafikas, jeigu keičiasi anksčiau nurodyta renginio informacija, pateikiamas Agentūrai ne vėliau kaip prieš 10 d. d. iki renginių pradžios, išimtiniais atvejais (konsultanto išėjimo iš darbo, nedarbingumo ar kt.) – nuo fakto paaiškėjimo, pastabose nurodant, kas keičiama. Konsultavimo veiklos vykdytojas kito mėnesio Konsultacinių renginių grafiką pateikia ir VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu info@litfood.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

36. Pagalbos gavėjas, norėdamas gauti konsultavimo paslaugas, turi pateikti konsultavimo veiklos vykdytojui Paraišką gauti konsultavimo paslaugas (taisyklį 6 priedas), kuri gali būti pateikiama elektroniniu paštu, konsultacinio renginio metu arba atvykus į konsultavimo veiklos vykdytojo biurą. Pagalbos gavėjas gali nurodyti, kad konsultacijos gali būti suteiktos jo paskirtam darbuotojui (darbuotojams).

37. Pagalbos gavėjui pasirinkus konsultavimo veiklos vykdytoją, tai pačiai konsultavimo veiklos sričiai konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu jis negali būti keičiamas.

38. Konsultavimo veiklos vykdytojas, gavęs Paraišką gauti konsultavimo paslaugas, turi Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacijos sistemoje (toliau – ŽMIKIS) patikrinti, ar pagalbos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu nėra gavęs konsultavimo paslaugų pagal tas pačias konsultavimo veiklos sritis, kaip ir nurodyta pagalbos gavėjo pateiktoje Paraiškoje gauti konsultavimo paslaugas. Jei nustatoma, kad pagalbos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu yra gavęs konsultavimo paslaugų pagal tas pačias konsultavimo veiklos sritis, kaip ir nurodyta Paraiškoje gauti konsultavimo paslaugas, Konsultavimo veiklos vykdytojas informuoja pagalbos gavėją, kad konsultavimo paslaugos jam negali būti suteiktos.

39. Konsultavimo veiklos vykdytojas, po pagalbos skyrimo sutarties (toliau – sutartis) pasirašymo suteikęs konsultavimo paslaugą pagalbos gavėjui, per 20 darbo dienų suveda informaciją apie suteiktas paslaugas į ŽMIKIS. Per 20 darbo dienų nuo sutarties pasirašymo konsultavimo veiklos vykdytojas į ŽMIKIS suveda informaciją apie iki sutarties pasirašymo suteiktas konsultavimo paslaugas.

40. Konsultacinio renginio metu turi būti pildomas Konsultacinio renginio dalyvių sąrašas (Taisyklių 7 priedas). Jeigu renginys vyksta nuotoliniu būdu, Konsultacinio renginio dalyvių sąrašą užpildo renginio organizatorius (gali būti nepildoma sąrašo lentelės skiltis „Parašas“). Kartu išsaugomi ekrano vaizdai (ir (ar) kiti įrodymai), kuriuose matytųsi prisijungusių renginio dalyvių sąrašas ir pagal kuriuos galima būtų nustatyti dalyvių skaičių. Konsultacinio renginio dalyvių sąrašas turi atitikti ekrano vaizduose užfiksuotą ir išsaugotą informaciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

41. Paraiškos gauti konsultavimo paslaugas ir Konsultacinio renginio dalyvių, o jei renginys vyko nuotoliniu būdu, išsaugoti ekrano vaizdai (ir (ar) kiti įrodymai), sąrašo originalai saugomi konsultavimo veiklos vykdytojo biure.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

42. Elektroniniu paštu suteikus konsultavimo paslaugą, paslaugos suteikimą patvirtinantys dokumentai (pagalbos gavėjo kreipimasis dėl konsultacijos ir konsultavimo veiklos vykdytojo atsakymas) pridedami prie Paraiškos gauti konsultavimo paslaugas.

43. Konsultacinis renginys turi būti organizuojamas pagal konsultacinių renginių programą, pridedamą prie paraiškos. Leidžiama atlikti renginių programų korekcijas dėl paskelbto karantino ar nenugalimos jėgos atvejais, kai keičiasi praktinių užsiėmimų pobūdis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

XII SKYRIUS PAGALBOS SUTEIKIMAS BEI ATSISKAITYMAS UŽ PAGALBOS LĖŠŲ PANAUDOJIMĄ

44. Ministerijos kanclerio potvarkiu patvirtintas sprendimas dėl pagalbos skyrimo, Priemonių atrankos komiteto protokolo ir konsultavimo veiklos vykdytojų paraiškų kopijos perduodamos Agentūros Kaimo plėtros, žuvininkystės programų ir nacionalinės paramos departamento Nacionalinės paramos skyriui el. paštu nacparama@nma.lt ir raštu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

45. Agentūra, gavusi 44 punkte nurodytus dokumentus, per 5 darbo dienas informuoja konsultavimo veiklos vykdytoją apie skirtą pagalbą ir pasiūlo sudaryti sutartį. Kvietimo pasirašyti sutartį terminas negali būti ilgesnis nei 10 darbo dienų. Konsultavimo veiklos vykdytojui per Agentūros nustatytą terminą neatvykus pasirašyti sutarties, Agentūra kreipiasi į konsultavimo veiklos vykdytoją dėl atsisakymo pasirašyti sutartį. Gavus konsultavimo veiklos vykdytojo atsisakymą arba jam per nustatytą terminą nepateikus atsisakymo, pagalba neskiriama ir apie tai Agentūra informuoja ministeriją per 10 darbo dienų.

46. Išmokėdama pagalbos lėšas konsultavimo veiklos vykdytojui, Agentūra taiko išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą. Pasirašius sutartį, Agentūra perveda paraiškoje nurodytą prašomą avansą konsultacijoms per ketvirtį arba per konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpį teikti, jeigu sprendime dėl pagalbos skyrimo nenurodyta kitaip.

47. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos už taisyklių 5 punkte nurodytų konsultacijų teikimą pagalbos gavėjams, nurodytiems taisyklių 15 punkte, po paraiškos pateikimo iki konsultavimo projekto įgyvendinimo pabaigos, bet ne anksčiau nei buvo pateiktos pagalbos gavėjų paraiškos gauti konsultavimo paslaugas.

48. Konsultavimo veiklos vykdytojas, norėdamas pakeisti sutarties sąlygas, nesusijusias su paraiškoje priimtais įsipareigojimais ir kita paraiškoje nurodyta informacija, kuri neturėjo įtakos priimant sprendimą dėl pagalbos skyrimo, raštu informuoja Agentūrą, nurodydamas norimas pakeisti sutarties sąlygas ir keitimo priežastis. Nesuderinti su ministerija sutarties ir paraiškos keitimai, kuriais būtų keičiama konsultavimo projekto apimtis, pratęsiamas konsultavimo projekto įgyvendinimo laikotarpis ir (arba) keičiami paraiškoje ir sutartyje nustatyti konsultavimo veiklos vykdytojo įsipareigojimai, nėra leidžiami. Keičiantis šalių rekvizitams, atsiskaitomųjų sąskaitų

numeriams ar darant kitus mažai reikšmingus pakeitimus, sutarties šalims pakanka vienai kitą apie tai informuoti raštu.

49. Sutartyje numatyta veikla turi būti įgyvendinta ir už ją atsiskaityta ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 d. (jeigu sprendime dėl pagalbos skyrimo nenurodyta kitaip). Konsultavimo veiklos vykdytojas, kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, per 10 darbo dienų (atsiskaitydamas už IV ketvirtį – iki gruodžio 15 d.) (jeigu sprendime dėl pagalbos skyrimo nenurodyta kitaip) Agentūrai tiesiogiai, paštu, per kurjerį ar el. paštu pateikia Ataskaitą apie konsultavimo projekto veiklos įvykdymo rezultatus ir lėšų poreikį už laikotarpį (toliau – ataskaita) (taisyklių 8 priedas). Kartu su ataskaita teikiama Pagalbos gavėjų sąrašų (toliau – pagalbos gavėjų sąrašas) (taisyklių 9 priedas) elektroninė versija, parengta *Excel* formatu, nurodant pagalbos gavėjus, kurių konsultavimo išlaidas prašoma apmokėti. Pagalbos gavėjų sąraše pateikti duomenys turi atitikti ataskaitoje įrašytus duomenis. Ataskaitą ir kartu su ja teikiamus kitus dokumentus konsultavimo veiklos vykdytojas turi įteikti asmeniškai, per įgaliotą asmenį ar kurjerį arba registruota pašto siunta. Kitais būdais pateikta ataskaita ir kiti dokumentai nepriimami.

50. Agentūra, gavusi ataskaitą ir pagalbos gavėjų sąrašus iš konsultavimo veiklos vykdytojo:

50.1. savo nustatyta tvarka atlieka ne mažiau kaip 1 proc. individualias ir grupines konsultavimo paslaugas gavusių asmenų ir konsultaciniuose renginiuose dalyvavusių asmenų apklausas pagal pateiktus pagalbos gavėjų sąrašus. Apklausos gali būti atliekamos telefonu arba vietoje pagal konsultavimo paslaugas gavusio pagalbos gavėjo gyvenamąją vietą;

50.2. išmoka paraiškoje nurodytą prašomą avansą konsultacijoms einamąjį ketvirtį teikti. Per 60–darbo dienų nuo ataskaitos ir kitų dokumentų pateikimo atlieka apklausas ir apskaičiuoja bei išmoka pagalbos lėšų sumą, reikalingą atsiskaityti už suteiktas konsultacijas per ataskaitinį ketvirtį / konsultavimo projekto laikotarpį;

50.3. apskaičiuoja ir išmoka pagalbos sumą, reikalingą atsiskaityti už suteiktas konsultacijas per IV ketvirtį (iki apklausų atlikimo). Apklausos atliekamos ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo ataskaitos ir kitų dokumentų pateikimo. Po apklausų atlikimo nustatius, kad IV ketvirtį buvo išmokėta didesnė pagalbos suma, nei buvo suteikta konsultacijų, Agentūra konsultavimo veiklos vykdytojui taiko taisyklių 57 punkte nustatytą sankciją;

50.4. priėmusi sprendimą išmokėti pagalbos sumą už atitinkamą ketvirtį / konsultavimo projekto laikotarpį konsultavimo veiklos vykdytojui, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais (toliau – Registro nuostatai), patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklėmis,

patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, duomenis apie pagalbos gavėjams suteiktą valstybės pagalbą pateikia į Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrą (toliau – Registras) per Registro nuostatuose nustatytą terminą. Registrui pateikti duomenys apie suteiktą valstybės pagalbą tikslinami Registro nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais;

50.5. jei vienam pagalbos gavėjui vienu sprendimu skiriama valstybės pagalbos suma viršija Reglamento (ES) Nr. 702/2014 9 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytas ribas, informaciją apie skirtą pagalbą pateikia ministerijai. Ministerija per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos pateikia informaciją į Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo svetainę adresu <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/>.

51. Jeigu vertinant pateiktus dokumentus kyla neaiškumų ar paaiškėja, kad pateikti ne visi privalomi dokumentai, konsultavimo veiklos vykdytojai Agentūrai siunčia paklausimą, kuriame prašoma per ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Jei per Agentūros nustatytą laiką konsultavimo veiklos vykdytojas nepateikia prašomų dokumentų ir (arba) informacijos, dokumentai vertinami pagal turimus duomenis.

52. Konsultacinių renginių organizavimo patikras vietoje atlieka Agentūra. Agentūra turi teisę paprašyti konsultavimo veiklos vykdytojų atsiųsti reikiamą informaciją apie vykstančius numatytus renginius mobiliąja programėle „NMA agro“ renginių vykdymo faktams patikrinti.

53. Konsultavimo veiklos vykdytojams reikalingų išmokėti pagalbos lėšų užsakymas ir išmokėjimas, pareiškėjų, konsultavimo veiklos vykdytojų ir pagalbos gavėjų skundų nagrinėjimas vykdomas Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIII SKYRIUS PAŽEIDIMAI IR SANKCIJOS

54. Pažeidimai nustatomi, sprendimai dėl pagalbos neskyrimo, nutraukimo ir sumažinimo priimami ir grąžintinos pagalbos lėšos administruojamos Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka.

55. Pagalba sumažinama, jei konsultavimo veiklos vykdytojas:

55.1. dėl nepateisinamų priežasčių (pateisinamomis priežastimis laikoma nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės) ataskaitą ir kitus 49 punkte nurodytus dokumentus pateikia pavėluotai. Pavėluotai teikiami dokumentai priimami 30 darbo dienų nuo taisyklių 49 punkte nurodyto termino pabaigos, už kiekvieną pavėluotą darbo dieną išmokamą pagalbos sumą mažinant 1 (vienu) proc. nuo ataskaitoje deklaruotų patirtų tinkamų finansuoti išlaidų. Pavėlavus pateikti dokumentus

daugiau kaip 30 darbo dienų, nefinansuojama atitinkamo ketvirčio deklaruota pagalbos suma ir turi būti grąžintas avansas;

55.2. neįvykdė bent vieno paraiškoje nurodyto konsultavimo projekto įgyvendinimo rodiklio (mažesne kaip 80 proc. apimtimi nuo paraiškoje numatytos reikšmės). Pagalbos suma, skirta konsultavimo projektui įgyvendinti, sumažinama 5 (penkiais) proc. nuo skirtos pagalbos sumos.

56. Pagalba neskiriama ar jos mokėjimas nutraukiamas, jei pareiškėjas:

56.1. pažeidė kitą sutartį dėl paramos skyrimo iš ES ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į pagalbos skyrimą vienus metus nuo sprendimo priėmimo;

56.2. padarė pažeidimą įgyvendindamas ankstesnį konsultavimo žemės ūkio sektoriuje projektą. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į pagalbos skyrimą vienus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

56.3. įvykdė nusikalstamą veiką ar padarė administracinį nusižengimą, susijusį su pagalbos skyrimu ir gavimu. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į pagalbos skyrimą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

56.4. siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką ministerijai ar Agentūrai.

57. Pagalbos lėšos ar jų dalis grąžinama, jei Agentūra nustato, kad konsultavimo veiklos vykdytojas netinkamai panaudojo lėšas, buvo išmokėta didesnė lėšų suma, nei suteikta konsultacijų.

58. Jeigu nustatomas daugiau nei vienas pažeidimas, sankcijos nesumuojamos ir taikoma sankcija tik už tą pažeidimą, už kurį sankcija pinigine išraiška yra didžiausia.

XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

59. Už teikiamų duomenų teisingumą ir skirtos pagalbos panaudojimą atsako pareiškėjas (konsultavimo veiklos vykdytojas) ir pagalbos gavėjas.

60. Už informavimą pagalbos teikimo klausimais, paraiškų ir privalomų pridėti dokumentų priėmimą, registravimą, vertinimą ir už pagalbos skyrimą, nutraukimą ir sumažinimą atsako ministerija. Už sutarčių sudarymą, pagalbos išmokėjimą konsultavimo veiklos vykdytojams, pagalbos lėšų apskaitą ir jų panaudojimo kontrolę, nepanaudotos ir (arba) netinkamai panaudotos pagalbos susigrąžinimą atsako Agentūra.

61. Konsultavimo veiklos vykdytojas privalo ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagal šias taisykles skirtos pagalbos datos saugoti visą su paraiška ir vykdomu konsultavimo projektu susijusią medžiagą ir dokumentus.

62. Kiti šiose taisyklėse nereglamentuojami klausimai sprendžiami vadovaujantis Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

63. Pasikeitus šiose taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

64. Pasikeitus šioms taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems konsultavimo veiklos vykdytojams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-161](#), 2019-03-20, paskelbta TAR 2019-03-20, i. k. 2019-04332

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

2 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

4 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

5 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

6 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-395](#), 2019-07-02, paskelbta TAR 2019-07-02, i. k. 2019-10788

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

7 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

8 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

9 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-633](#), 2016-10-27, paskelbta TAR 2016-10-27, i. k. 2016-25740

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-161](#), 2019-03-20, paskelbta TAR 2019-03-20, i. k. 2019-04332

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-395](#), 2019-07-02, paskelbta TAR 2019-07-02, i. k. 2019-10788

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-405](#), 2020-05-29, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11629

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-530](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18223

Dėl žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 3D-243 „Dėl Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo